

Partijen bij elkaar brengen

Voortvarende actie na hoos inbraken
in sleutelkluisjes

Eind 2014 en het jaar daarop ontstond er plotseling een hoos aan woninginbraken door het openbreken van sleutelkluisjes in Sittard-Geleen. Het betrof hier zeer kwetsbare slachtoffers, vaak alleenstaanden, op hoge leeftijd met behoefte aan zorg. Reden voor beleidsmedewerker Helga Gibbels van deze gemeente om hier prioriteit aan te geven. Met resultaat. Er is meer aandacht bij bewoners, woningcorporaties en zorginstellingen voor gezamenlijke oplossingen.

In de gemeente Sittard-Geleen vonden in 2015 naar verhouding een hoog aantal woninginbraken plaats. Er werd in die gemeente ruim 700 keer in woningen ingebroken, dit is exclusief de inbraken uit een garage(box), schuur en tuinhuis (Politiecijfers, 2015). Zorgen waren er onder meer over de toename van het aantal gekraakte sleutelkluisjes bij zorgwoningen. Die worden gebruikt zodat hulpverleners of verzorgers altijd naar binnen kunnen. De gemeente constateerde dat kluisjes met een cijfercode, werden gekraakt. Er waren in 2015 nog geen SKG-gecertificeerd kluisjes met cijfercode op de markt verkrijgbaar.

“Per huishouden komen meerdere instellingen over de vloer”

Helga Gibbels, beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid van de gemeente Sittard-Geleen, begon na de golf aan inbraken in sleutelkluisjes een inventarisatie. Er werd volgens haar in ongeveer tien procent van alle geplaatste kluisjes in korte tijd ingebroken. Gibbels: “Wij hebben gekeken welke instellingen allemaal bij ouderen achter de voordeur komen en welk sleutelbeleid zij hanteerden. Dat waren minimaal tien instellingen; per huishouden kwamen vaak meerdere instellingen over de vloer.”

Sleutelbeleid

Gibbels schrok van het aantal instellingen, allemaal met andere eisen aan toegang én een ander sleutelbeleid. Zij voerde vervolgens gesprekken met de zorginstanties. Welk sleutelbeleid ze ook hadden, elke instelling had wel te maken gehad met de onveiligheid ervan. De kleinere instellingen werken vaak wijkgericht, hebben sleutels meestal centraal opgeslagen. Instellingen die huishoudelijke hulp overdag bieden, regelen dat iemand anders of een andere zorginstelling de deur openmaakt. Sleutelkluisjes worden vooral toegepast bij de persoonlijke verzorging en de alarmering in de nachtelijke uren. De grootste zorgverlener binnen de gemeente stelt specifieke eisen aan het sleutelbeleid: het personeel gaat zonder sleutels op pad en er is geen centrale opslag. Om toegang te verlenen aan de hulpverlener hangt hun zorgpatiënt meestal een kluisje met cijfercode op.

Zelf openen

Gibbels: “Er zijn ongeveer 350 sleutelkluisjes in ons gebied. In 2015 hadden we 40 inbraken hierin. Dat gebeurde in allerlei soorten wijken, zowel bij huur- als koopwoningen, vooral bij mensen op zeer hoge leeftijd en die alleen waren.” De politie is langs gegaan en zag zowel de hele goedkope als ook de duurdere varianten. Het merendeel van de mensen die bezocht zijn, konden de deur gemakkelijk zelf openen. Ze gaven aan dat ze het kluisje op advies van de instelling of van de kinderen opgehangen hadden, omdat zij bijvoorbeeld bang waren in de nachtelijke uren te vallen of hulp nodig te hebben. Bewoners voelden zich bezwaard om sleutels bij bureaus te leggen. Kinderen gaven als reden aan dat hun ouder bijvoorbeeld in het verleden een keer gevallen is en dat ze graag wilden dat in nood mensen naar binnen kunnen. Er waren zelfs twee gevallen waarbij schadeclaims voor het gestolen geld (aanvankelijk) door banken werden afgewezen, omdat de inbraak had plaatsgevonden via een niet-gecertificeerd sleutelkluisje.

Bijeenkomst

“We hebben als gemeente een brief naar de woningcorporaties en zorginstellingen gestuurd. Daarin uitten we onze bezorgdheid en gaven aan met hen hierover in gesprek te willen gaan,” aldus Gibbels. De gemeente organiseerde in december 2015 een bijeenkomst met alle partijen, ook zorginstellingen van andere gemeenten uit Zuid-Limburg. De omliggende gemeenten hadden minder met woninginbraken te maken onder deze doelgroep; daar werd een ander sleutelbeleid gehanteerd, bijvoorbeeld centrale opslag of een elektronisch deursysteem. In de bijeenkomst werden de volgende onderwerpen besproken:

- mechanische en elektronische deursystemen die op dit moment op de markt zijn;
- het elektronisch deursysteem van een zorginstelling;
- de eisen die zorginstellingen en woningcorporaties stellen aan dergelijke systemen.

Complexiteit van de zorg

Conclusies uit de bijeenkomst waren dat er (nog) geen veilig gecertificeerd kluisje met cijfercode op de markt was. Daarnaast was er ook nog geen betaalbaar en toereikend elektronisch

product verkrijgbaar. Bovendien waren er nog vragen over de veiligheid en certificering van elektronische sloten. De producten voldeden niet aan de complexiteit van de zorg: er komen soms meerdere organisaties overdag en 's avonds over de vloer bij dezelfde bewoner. Daarnaast was er discussie over de verantwoordelijkheid, de kosten van beheer en waren er vragen over de rol van de zorgverzekeraars en de Wmo hierin.

Actie

Daarom heeft de gemeente actie ondernomen. In samenwerking met de afdeling Wmo is contact gezocht met een grote zorgverzekering, omdat de maatregel van sleutelkluisjes voordelen van efficiëntie en tijdswinst opleverden. De zorgverzekering gaf aan dat zij geen beleidslijn hierin hebben sinds de financiering van sleutelkluisjes via de subsidieregeling infrastructuur onder de AWBZ in 2013 vervallen is. Er is opnieuw gesproken met de zorginstelling die de kluisjes met cijfercode hanteert. Afgesproken is dat zij tijdens de gesprekken met hulpbehoevenden, de herindicaties in het kader van de Wmo, het onderwerp sleutelkluisjes meeneemt. Gekeken wordt of er een noodzaak bestaat of dat er andere opties zijn als sociale alarmering (sleutel bij mantelzorg/buren).

Oplossing

Daarnaast is de brief in het kader van sociale alarmering aangepast. Cliënten die alarmopvolging vragen - ze kunnen op een bel drukken als ze gevallen zijn/zich niet goed voelen -, moeten een mogelijkheid creëren om de zorgverlener binnen te laten. Aan hen wordt aanbevolen een sleutel bij hun mantelverzorger of buren neer te leggen. Indien zij toch kiezen voor een sleutelkluisje, dan wordt het inmiddels op de markt gekomen gecertificeerde kluisje met cijfercode geadviseerd. Daarvan wordt een folder meegegeven.

Regisseur

Bovendien is de grootste woningcorporatie binnen de gemeente inmiddels gestart met een proef van een elektronisch toegangssysteem in een seniorencomplex (zie ook [artikel in CorporatieBouw](#)). Mede dankzij al deze ontwikkelingen zijn er in 2016 bijna geen woninginbraken in sleutelkluisjes meer geconstateerd. En dankzij het regisseurschap van de gemeente is er blijvend aandacht voor dit onderwerp binnen de gemeente bij verschillende partijen ontstaan. Alleen door samenwerking maken we het veilig!

Meer informatie:

- [Erkende PKVW-bedrijven](#) kunnen adviseren en helpen bij de montage.
- Lees meer over de mogelijkheden in de speciale [infosheet](#).
- Doe tips op met dit [stappenplan](#).
- Zijn senioren de doelgroep? Op de [Politiekeurmerksite](#) staat voor ouderen allerlei handige informatie.

WILT U OOK EEN SYSTEEM INVOEREN?

U kunt het [stappenplan](#) voor professionals raadplegen. Belangrijk is om in elk geval altijd de cliënt centraal te stellen. De markt speelt ook steeds beter in op de complexiteit van de zorg met allerlei producten en systemen. Zorg er wel voor dat u altijd een oplossing met minimaal twee SKG-sterren of een SKG-vinkje kiest. En denk eraan dat cilinders ook beschermd moeten zijn tegen de veelvoorkomende inbraakmethode cilindertrekken (drie SKG-sterren). Bij sommige producten die SKG-gecertificeerd zijn, staat in de montagehandleiding waar je nog meer rekening mee moet houden. Het gaat bijvoorbeeld om inbraakwerende beglazing op of binnen 1 meter van de voordeur en een afscherming van de draaiknop.